Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Nr. 208 Miercuri 3 August 1938
12 Pagini P. IIII

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. .. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ şi UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Gestiunile municipale

Cercetări mai stăruitoare întreprinse în ţară asupra unora din gestiunile municipale s'au încheiat cu constatări dezastruoase pentru capacitatea şi moralitatea edililor din trecut. Mulţi din aceştia vor avea să răspundă înaintea instanţelor judecătoreşti de isprăvile săvârşite în dauna intereselor comunei şi a cetăţenilor, care au avut parte de asemenea administratori. Dar aceasta nu va contribui aproape cu nimic la repararea răului căşunat comunelor — chiar dacă se vor fi luat măsuri de urmărirea averii celor vinovaţi— şi nici la răscumpărarea timpului pierdut pentru toate înzestrările şi îmbunătăţirile de care au fost lipsite acele comune. Grav şi dureros este însă faptul că sistemul gestiunilor comunale neregulate formează aproape regulă generală, majoritatea organelor edilitare excelând în angajarea primăriilor în cheltueli excesive, în afara posibilităţilor financiare reale, cheltueli care apar mai ales la capitolul personalului şi la acela al furniturilor şi lucrărilor fie lipsite de necesitate imediată, fie seriate într'o ordine de preferinţă neconformă necesităţilor reale, fie executate în condiţii necorespunzătoare.

Toate acestea nu se putea să nu conducă mai curând sau mai târziu la zdruncinarea finanţelor locale şi la sporirea şi permanentizarea deficitelor bugetare.

De această fatalitate n'a scăpat nici administraţia municipală a Capitalei, a cărei gestiune financiară este azi atât de compromisă, încât nici până acum nu s'a putut întocmi bugetul de venituri şi cheltueli pe 1938—1939, deşi el trebuia să fie gata înainte de 1 Aprilie a. c., când începea exerciţiul lui normal.

Intr'un articol substanţial şi foarte judicios apărut Duminică în „Universul", la pagina redactată de *„Centrul de studii şi documentare economică"*, ni s'a înfăţişat o analiză luminoasă şi obiectivă a acestei situaţiuni. De ani de zile primul oraş al ţării trăieşte numai cu bugete fictive. Bugetul pe exerciţiul curent, care urma să intre în funcţiune la 1 Aprilie 1938, trebuia să înscrie la cheltueli nici mai mult nici mai puţin decât două miliarde lei, la cât se ridicau de fapt angajamentele curente, deşi veniturile reale nu puteau atinge nici jumătate din suma ce trebuia să acopere cheltuielile de mai sus.

Conducerile edilitare din ultimii 10—12 ani s'au lansat în vaste lucrări de modernizare executate fără nici o sistemă şi fără nicio seriozitate, dar mai ales fără nici un simţ de cumpănă şi de prevedere în ce priveşte asigurarea mijloacelor financiare necesare. Alunecarea aceasta în abisul bancrutei a continuat şi după constatarea dezastrului, îngreunând şi mai mult sforţările de refacere, cu atât mai mult cu cât principalele surse de venituri sigure ale municipiului — în deosebi încasările Uzinelor comunale, ale Societăţii de gaz şi electricitate, redevenţă dela S. T. B., etc. — sunt gajate pe ani de zile pentru datorii contractate.

Dar această situaţie nu poate să mai dureze. O soluţie de asanare trebue găsită şi aplicarea ei riguroasă nu mai poate întârzia. Cum, însă, observă foarte bine articolul citat din pagina „Centrului de studii şi documentare economică", la un spor de fiscalitate — şi aşa destul de ridicat — nu se poate apela astăzi, rămâne de căutat corectivul în alte direcţiuni. In articolul pomenit se dau în această privinţă unele indicaţiuni şi sugestii demne de ţinut în seamă. Pe lângă o severă revizuire a întregului buget de cheltueli, ar fi de reţinut în deosebi necesitatea de a se lua din spinarea municipiului tot acel potop de sarcini cu caracter excepţional ce i-au fost impuse prin diverse legi ieşite în ultimii ani, sarcini care prin natura lor reveneau mai curând Statului, cum ar fi: subvenţia pentru aeroport, reprezentând 8% din buget, alta pentru apărarea pasivă (10%), pentru Oficiul naţional de turism (1%), subvenţii şi ajutoare pentru gimnazii şi licee industriale, pentru şcoli comerciale, cămine şi burse pentru studenţi, etc, care, la un loc echivalează cam cu o pătrime din bugetul de venituri al municipiului.

In acelaş timp să se restitue municipiului toate veniturile ce i s'au retras sau i s'au redus în chip arbitrar în folosul Statului: alocaţia din fondul comunal şi judeţean, care în 1928 însuma 130 milioane, cota parte din impozitul pe spectacole (67%), reprezentând în medie 30 milioane anual, reconstituirea cotelor adiţionale percepute la impozitele elementare, etc.

Apoi, pentru lucrările de expropiere şi înfrumuseţare, sursele bugetare ale municipiului dovedindu-se neîndestulătoare, dela susţinerea lor n'ar trebui să lipsească contribuţia masivă a Statului.

——xX○●○Xx——

Catastrofă de cale ferată în Jamaica

Kingston (Jamaica), 31 (Rador).— O catastrofă de cale ferată, în care şi-au găsit moartea 50 de persoane iar alte 80 au fost rănite, s'a produs astăzi în apropiere de Balaclava.

Un tren de persoane a deraiat şi s'a prăbuşit într'un şanţ în apropiere de gara Balaclava.

Cele opt vagoane ale trenului s'au sfărâmat complet lovindu-se de stânci.

IN PACIFIC

Sovietele în Extremul Orient

xx

Istoria militară rusă îşi împarte preferinţele între ofensivă şi defensivă. Imensitatea teritoriului rusesc şi insuficienţa căilor de comunicaţie fac însă oareşicum din defensivă pentru Soviete o tactică organică impusă de necesitate. Intr'adevăr caracterul însuşi al teritoriului şi al posibilităţilor de transport şi aprovizionare uşurează pentru armatele ruseşti defensiva, în măsura în care fac ofensiva anevoioasă. Deşi doctrina actuală a Kremlinului şi a Statului Major sovietic este de a purta războiul pe teritoriul inamic, se poate totuşi considera că atitudinea de apărare este cea mai normală pentru Soviete, în ipoteza unei conflagraţiuni. Dată fiind întinderea teritoriului sovietic, care are două frontiere sensibile — una, în Asia, în Extremul Orient şi alta în Europa în apusul cel mai îndepărtat al acestui teritoriu — manevrele pe linii interioare sunt imposibile pentru comandamentul sovietic între aceste două fronturi eventuale. Deaceea el trebue să asigure la est ca şi la vest o apărare absolut independentă. Această preocupare a dictat organizarea apărării pe frontiera de miazăzi a Siberiei, unde, între lacul Baical şi Vladivostok, singurul adversar eventual al Sovietelor este Japonia.

Siberia este împărţită în trei regiuni militare. Singură ne interesează aci Siberia orientală de la Baical până la oceanul Arctic şi Pacific, mărginită la sud de fluviul Amur, care, pe o lungime de 1500 de kilometri, constitue frontiera dintre Siberia şi Manciukoo. Paza acestei imense regiuni, care se află la zece zile de cale ferată de Rusia europeană, este încredinţată armatei Extremului Orient, armată cu o existenţă absolut independentă şi pusă de ani îndelungaţi sub comanda mareşalului Bluecher.

In ciuda acestui nume german, care nu e decât o poreclă, comandantul sovietic e rus de baştină, de formaţie militară de după războiu. Forţele aflate sub comanda lui se ridică — după informaţii recente — la 15 divizii de infanterie şi trei divizii de cavalerie, cu artileria corespunzătoare; 800 de care de asalt, 500 de automobile blindate şi 900 de avioane. Ele sunt deci mai importante de cât forţele corespunzătoare japoneze, care se află pe teritoriul Manciukoului. Mai multe baze aeriene — între care cea mai importantă este cea de la Vladivostok permit aviaţiei sovietice să ameninţe Manciukoul, comunicaţiile în marea Japoniei şi însăşi jumătatea nordică a arhipelagului japonez. O puternică flotilă fluvială pe Amur întregeşte în fine complexul acestor forţe armate.

Mai mult decât o chestiune de efective şi de materiale problema rusă în Siberia extrem orientală este — ca şi pentru Japonia — o problemă de transporturi şi de producţie industrială.

De aceia principala străduinţă a guvernului sovietic a fost de a mări capacitatea de transport a căilor ferate şi drumurilor, prin construcţii noi. Acum câţiva ani, experţii militari străini, socoteau că Transiberianul nu poate face faţă de cât la 40% din nevoile de aprovizionare ale armatei din Extremul Orient. Date fiind progresele organizării japoneze în Manciukoo şi tendinţa japonezilor de a deplasa spre vest — în Mongolia — teatrul eventual al operaţiunilor, Ruşii au efectuat importante lucrări de căi ferate. O nouă linie Baical-Amur, pe care vor s'o racordeze cu Transiberianul şi mai multe căi ferate strategice de penetraţie în Mongolia sunt în curs de construcţie. O întinsă reţea de şosele trebue să complecteze acest sistem de comunicaţie strategică. In fine, importante centre industriale la Komsomolsk şi Irkutsk au drept scop să elibereze aprovizionarea în materiale a armatei Extremului Orient de servitutea transporturilor anevoioase pe calea ferată transiberiană.

In ciuda caracterului defensiv, impus tacticei sovietice, de întinderea teritorială şi de structura sa economică, aceste pregătiri sistematice dovedesc că Sovietele au luat foarte serios în considerare eventualitatea unei conflagraţiuni în regiunea Siberiei orientale. Mai curând sau mai târziu aceasta se va găsi pe linia logică a desfăşurării evenimentelor. Faptul că Japonia este azi angajată în China cu majoritatea forţelor sale ar părea prielnic unei iniţiative, care s'ar putea produce în condiţii avantajoase şi care ar putea fi oricând provocată de incidentele de frontieră cronice în acea regiune.

Faptul că ea nu s'a produs până acum poate fi datorită sau unor motive de ordin interior sovietic sau imprejurărilor mondiale turburi de azi, în care ea n'ar lipsi de a introduce un nou element de complicaţie. Frontiera dintre Siberia şi Manciukoo rămâne totuşi unul din punctele cele mai nevralgice ale situaţiei internaţionale actuale.

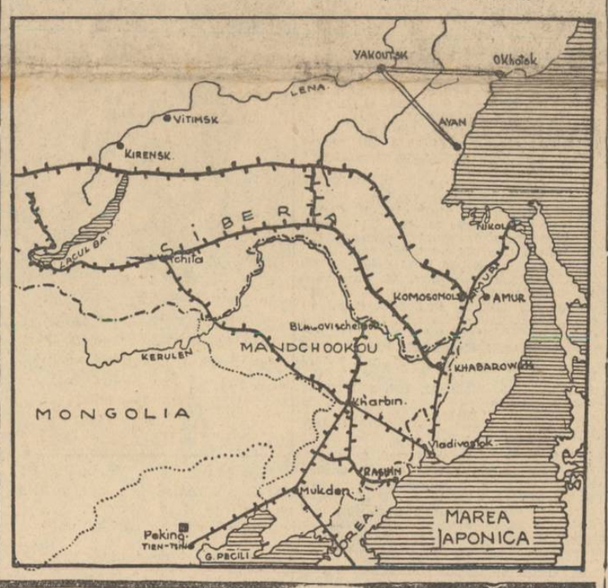

Lansarea a două contratorpiloare italiene

Roma, 31. (Rador). — Azi a fost lansat la Livorno contratorpilorul „Ascaro", de 2000 tone şi viteză de 40 noduri, înarmat cu cinci tunuri de 120 şi 4 mitraliere antiaeriene.

La Ancona a fost lansat tot azi contratorpilorul „Fuciliere", de 1600 tone, viteză de 38 noduri şi înarmat cu 4 tunuri a 120.

Focul a distrus recolta
de pe 12 pogoane în Prahova

Ploeşti, 31 Iulie

Un puternic incendiu a izbucnit azi după amiază, în com. Gorgota, jud. Prahova, la maşina de treerat, proprietatea locuitorului Constantin Chioralia.

După repauzul din timpul prânzului, când s'a pornit locomobila maşinei de treerat, locuitorii au fost speriaţi de flacările ce ieşeau dintr'o căpiţă de paie de lângă locomobilă. Au sărit cu toţii să stingă focul, dar, cu toată munca ce au depus, truda lor a fost zadarnică, căci flacările se întindeau cu repeziciune, cuprinzând unul câte unul stogurile de grâu.

S'a cerut telefonic ajutorul pompierilor din Ploeşti, cari au pornit cu o autocisternă, sub comanda d-lui maior Mancea-Mihail, reuşind să stingă focul după o muncă de aproape patru ore.

Operaţiile de stingerea focului au fost mult îngreuiate din cauza lipsei de apă trebuind să fie adusă cu butoaiele din sat.

CE A ARS

Focul a mistuit recolta de pe şapte pogoane de grâu a locuitorului Gh. M. Radu, recolta de pe două pogoane a femeei Ilinca D. Ghiţă, recolta de pe o jumătate de pogon a lui Gh. Postelnicu, recolta de pe o jumătate de pogon a lui Marin St. Dragomir şi recolta de pe un pogon şi jumătate a lui Marin D. Stan, toţi din com. Gorgota.

S'a stabilit că focul a luat naştere din cauza neglijenţei mecanicului, anume Constantin Chioralia care nu a făcut groapă pentru a aduna cenuşa dela vapor.

PAGUBELE

Pagubele trec de 80 mii lei, plus 25 mii lei pagube suferite de maşina de treerat.

Puternic incendiu
provocat de trăznet

A ars o fabrică

Odorhei, 31 Iulie

Sâmbătă, pe la ora 4 jum. d. a. o ploae torenţială, însoţită de descărcări electrice, s'a abătut asupra Odorheilor.

Trăznetul a căzut peste rezervorul de spirt dela fabrica agricolă de spirt „Florian", provocând un puternic incendiu care a distrus complet fabrica.

Agentul de control Iosif Györsy — care a fost atins de trăsnet la piept şi picioare a căzut în nesimţire.

Starea lui nu e gravă.

La faţa sinistrului a sosit d. subprefect Corneliu Popescu, procuror Pancu, căpitan Iacobescu, comandantul legiunii de jandarmi, comisarul Popovici, luând măsuri de pază.

Pagubele se urcă la câteva milioane.

Impărţirea premiilor câştigătorilor cupei Cantacuzino

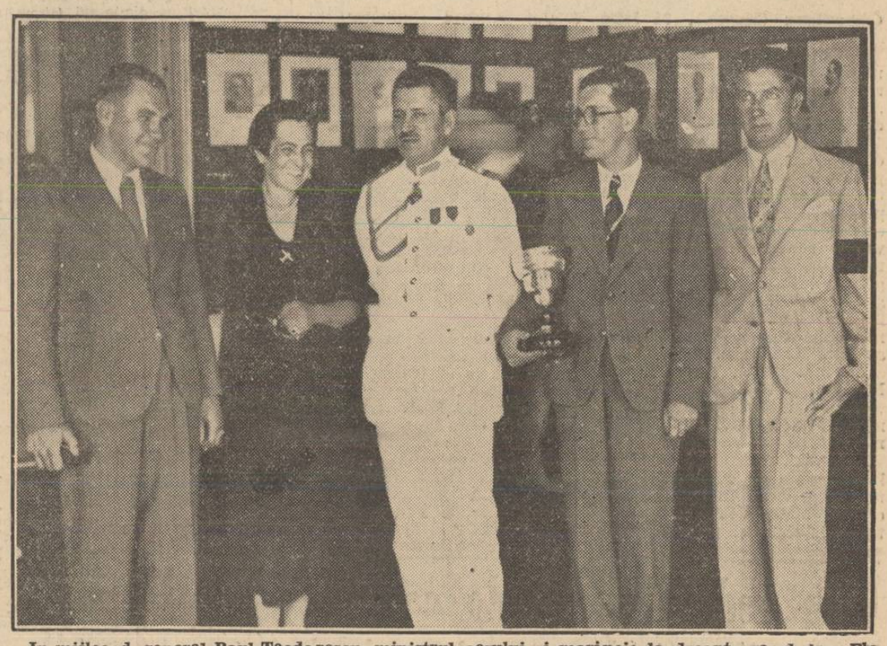

In mijloc, d. general Paul Teodorescu, ministrul aerului şi marinei; la dreapta sa, d. ing. Florescu, câştigătorul cupei
(Darea de seamă în corpului ziarului)

Franţa are deplină încredere în puterea şi în destinul ei
Declaraţiile preşedintelui Lebrun la Avignon

Avignon, 31 (Rador). — D. Lebrun, preşedintele republicii, a luat azi cuvântul la un banchet oferit în onoarea sa în Castelul Papilor din Avignon.

După ce a făcut elogiul vinurilor din valea Ronului şi după ce a subliniat importanţa vinicolă a Franţei, din punctul de vedere economic, preşedintele republicii a adus omagii d-lui Daladier şi operei înfăptuite de guvernul său:

PREŞEDINTELE LEBRUN

„In spectacolul pe care-l oferă astăzi lumea — a spus d. Lebrun,— printre popoare pe care le pustieşte războiul şi printre acelea care au trebuit să ceară regimului autoritar mântuirea lor momentană, Franţa, campioană a libertăţilor democratice, rămâne pildă de înţelepciune, de măsură şi de fericire. Ea trage din trecutul recent,— cu toate slăbiciunile şi cu toate nenorocirile — din marile opere pe care le-a dus la bun sfârşit, raţiuni de a-şi păstra întreaga încredere în puterea sa şi în destinul său".

D. Daladier nu crede în fatalitatea războiului

La acelaşi banchet a vorbit şi d. Daladier, preşedintele consiliului, care, făcând aluzie la recentele dificultăţi externe, a declarat: „Niciodată n'am crezut în fatalitatea războiului. Am dreptul să spun că piedicile de temut care se aflau în faţa noastră au fost trecute, graţie aplicării unei metode în care moderaţiunea şi fermitatea se sprijină una pe alta".

D. Daladier s'a felicitat apoi de manifestaţiile de amiciţie franco britanice, încheind:

„Guvernul va face totul pentru apărarea păcii, de care e nevoie, pentru a realiza uniunea sau disciplina tuturor. Momentul polemicilor a trecut. Mântuirea naţiunii cere un efort creator, tenace, îndărătnic, mai ales în prezenţa muncii înverşunate pe care o depun marile naţiuni ce înconjoară Franţa".

D DALADIER

D-na şi d. Morgenthau, secretar al tezaurului Statelor-Unite, ieşind dela Elysée, după vizita făcută d-lui Preşedinte al Franţei

——xXx○●○xXx——

Zăcăminte petrolifere
exploatate de guvernul Irakului

Bagdad, 31 (Rador). — Guvernul Irakului a decis să exploateze zăcămintele petrolifere dela Bassorah.

Concesiunea a fost acordată unei filiale a societăţii ce exploatează acum conductele de petrol dela Haifa şi Tripolis.

Această societate deţine acum monopolul de fapt al terenurilor petrolifere din Irak, cu excepţia bazinului situat în provincia dela frontiera dintre Irak şi Iran.

SCRISORI DIN ROMA

Intrevederile franco-britanice şi Italia

de N. de ALDISIO

Roma, Iulie

Călătoria Suveranilor englezi la Paris a fost urmărită cu o atenţie mediocră de presa italiană. Abia dacă jurnalele au descris-o pe scurt în corespondenţele lor particulare. E drept că, în momentul în care Regele George al VI-lea şi Regina Elisabet erau obiectul unor manifestaţii călduroase în capitala franceză, preşedintele de consiliu al Ungariei, d. Bela Imredy, şi ministrul afacerilor străine d. de Kanya, primeau onorurile Cetăţii eterne. Dar această rezervă nu e mai puţin semnificativă.

Dimpotrivă, aceeaşi presă italiană comentează pe larg, discuţiile la care au dat loc, în ziarele franceze şi engleze, întrevederile pe cari lordul Halifax, ministrul afacerilor străine al Marei Britanii, le-a avut la Paris cu preşedintele consiliului francez, d. Daladier, şi cu colegul său dela afacerile străine, d. Georges Bonnet. Aceasta, din pricină că s'au dat rezultatelor acestor întrevederi, a căror importanţă nu poate fi pusă la îndoială, interpretări uneori contradictorii, tinzând, fie să micşoreze, fie să exagereze însemnătatea lor.

Nimeni nu se mai îndoeşte aici, că înţelegerea Londra Paris a găsit o nouă confirmare. Italia care cere să se recunoască existenţa axei Roma-Berlin, recunoaşte, în ce o priveşte, amiciţia franco-britanică şi n'are motive să nu constate în mod obiectiv faptele. Ceeace e interesant din punctul ei de vedere, e de a şti ce va rezulta din convorbirile diplomatice dela Paris, pentru evoluţia ulterioară a evenimentelor internaţionale.

In această privinţă, se subliniază aci ca fiind de un foarte mare interes încercarea de împăcare ce se atribue guvernului englez cu privire la conflictul dintre germanii sudeţi, — spre a nu mai vorbi de celelalte naţionalităţi, — şi guvernul din Praga. Se crede, în adevăr, că acţiunea moderatoare a cabinetului britanic, secundat de aceea a cabinetului francez, — hotărît să-şi menţie angajamentele, dar dornic să evite un războiu, — e susceptibilă să aducă o destindere şi să pregătească terenul soluţiilor pacifice şi acceptabile pentru toţi cei interesaţi. Şi în clipa în care Germania face „propuneri" la Londra, se poate conta pe un spirit de împăciuire din partea ei.

In ce măsură convorbirile Halifax-Daladier-Bonnet au putut influenţa atitudinea Angliei faţă de Italia? Acum câteva săptămâni, contele Ciano, ministrul afacerilor străine şi lordul Perth, ambasadorul Marei Britanii, examinau împreună care ar fi mijloacele de a pune în vigoare acordurile italo-britanice dela 16

(Continuare in pag. 2-a)

ECHIPA YACHT-CLUBULUI REGAL ELEN

Echipa Yacht Clubului regal elen, participantă la regatele de bărci cu pânze dela Constanţa, formată din d-nii: G. Galambokidi, L. Kemp, N. Vangalos, F. Rees, S. Niarchos, C. Matsas şi întâmpinată la sosire de d-nii R. Fournaraky, R. Brătescu, Mihail şi Dan Simionescu-Râmniceanu din partea Yacht Clubului Regal Român.